

Német katonák a szegedi korzón.

(Saját tudósítónktól.) A háboru kitörése óta gyakran lehet látni Szegeden német katonákat. Különösen a legutóbbi napokban fordult meg a városban sok vaskeresztes tiszt és közlegény, derék szövetségesünk világ-szerte félelmetes hírnévre szert tett hadseregéből. Lokális szempontokból igen érdekes feljegyzéseket lehet tenni a német katonák itteni látogatásáról.

Hü szövetségesünk katonáit rajongó szeretettel veszik körül mindenütt. Ha vidám szemlélődéssel, nevetve haladnak a sima képű, csupa-szőke fiul., csak úgy özönlenek a hangos német-magyar megjegyzések:

— Brawe Menschen! Szép szál emberek! Jóképű gyerekek! Ezek se félnek a maguk árnyékától!

A német katonák már egészen megszokták azt a meleg szimpátiát, amely megnyilvánul irántuk. Olyan biztonsággal és tájékozódással járkálnak Szeged korzóján, mintha legalább is Berlinben sétálnának. Néha azonban tulheves megnyilvánulásban mutatkozik a mi vendégszeretetünk és ilyenkor valóságos kicsapongása az őszinte szeretetnek. Ilyen eset a minap történt, délelőtt a Széchenyi-téren.

Egy német nevelőnő két kis gyerekkel sétált a városháza előtt levő parktükörnél. A másik oldalon feltűnt egy jól megtermett, szélesvállu, fehér uniformisos német katona alakja. A nevelőnő, amint meglátta, elfeledett csapot-papot, a bámuló két kis gyereket otthagytva a faképnél és szaladt át a másik oldalra. Már messziről kiabált a katona felé:

— Grüss dich Gott! — aztán mikor oda ért hozzá, mindjárt a vállára tette a kezét, majdnem megölelte és rettenetes sebességgel kérdezősködni kezdett. A német katona jóízű mosolygott és látszott rajta, hogy nagyon megnatotta a forró szövetségi érzés.

Nem kevésbé érdekes a magyar baka vonzalmának a megnyilvánulása. Egy német huszár sétál a Kárász-utcán, a katona-oldalon. Szembe jön vele két sebesült 46-os baka. Már felgyógyultak és csak arról látszik sebe-

sült voltuk, hogy mindkettő szakállt növesztett. Mikor oda érnek a német huszár elé, megállnak előtte, mindegyik baka a mutatóujját a sipkához teszi, de csak egy ujját és miután a tisztelgésnek így eleget tettek, az egyik megszólal:

— Hová mégy germán sógor?

Ez a népies, eredeti és új elnevezése, megszólítása a szövetségesünknek. A magyar baka az osztrákot még mindig „nimöt“-nek hívja, de a németet a „germán sógor“ megszólítással titulálja, pedig aki ismeri a nép pszichológiát, az tudhatja, hogy a sógor cím már nagy bizalmat jelent a magyarnál.

A német huszár természetesen nem érti,

hogy a baka mit kérdez tőle magyarul, de azért természetes érzéke folytán egyszerűen mondja:

— Ich geh' spazieren!

A baka ehhez már konyit valamit, mert megpödrí bajuszát, aztán olyan atyáskodva feleli:

— Hát nem bánom, akkó' spacéroljunk együtt.

Ezzel közrefogják a huszárt és elindulnak. A bakák folyton beszélnek, i' e-oda mutogatnak, magyaráznak, a német huszár pedig meglehetősen bólogat . . .

Levél az olasz fővárosból.

— Ellenszenv Anglia és Oroszország ellen. —

Róma, január 6.

(Saját tudósítónktól.) Sokak tekintete irányul ez utóbbi hónapokban Olaszország, az egyetlen európai nagyhatalom felé, amely semleges tudott maradni a szörnyű bonyodalomban. Minél tovább tart a háboru, minél jobban fogyaszti a háborut viselő államok erejét és ezzel egyidőben Olaszország katonailag és pénzügyileg minél jobban fegyverkezhetik, annál nagyobb lesz a jelentősége esetleges közbelépésének és ezért annál jobban igyekeznek a háboruban álló csoportok a maguk oldalára vonni.

Talán semmi sem járult hozzá annyira Olaszországban a háborus hangulat felidézéhez és megerősítéséhez, mint a hatalmaknak ez a törekvése. Az olaszok nagyon hajlandók arra, hogy nagyrabecsülik a saját katonai erejüket és szervezőképességüket. A nyílt kritika korlátlan szabadsága és a demokratikus uralomban élő vágy, hogy egymást tulszárnyalják a leleplezésekben és a vádaskodásokban, az olasz közönséget is annyira vitte, hogy keveset bizik a hádseregben és még kevesebbet a katonai szervezőösszességében. Csak a külföldről jövő csábítgatások érielték meg a nemzeti önértzet általános fokozódását, amely ma már a tulhajtott öntudattá való elfajulással fenyeget, amelynek groteszk kifejezését Mussolininál találjuk meg abban a fölfogásában, hogy Olaszországnak csak meg kell jelennie a vi-

lágháboru színterén, hogy megszabja a békét és annak feltételeit.

Talán a külföldről jövő rábeszélés arra a meggyőződésre juttathat egy országot, hogy nagyobb a katonai jelentősége, mint amilyenek önmaga tartotta. Arra azonban még sem elég, hogy más érdekeket beszéljen rá, mint a saját, valóságos érdekeit.

Az utóbbi hónapokban annyiszor elmondták már és bizonyították, hogy Olaszországnak minden irredentizmus leszámításával, életbevágó érdekei vannak az Adrián, hogy céltalan ezt újra megismételni. Másrészt pedig az országnak, mint a világ minden más országának érdeke, hogy a háborut elkerülje. A tulajdonképeni kormánykörökben, azok között a személyek között, akikre az utolsó döntés esik, agylátszik, nagyon is tisztában vannak ezzel. Az az aggodalom, hogy végül a győztes, bárki legyen is az, nem veszi figyelembe Olaszország érdekeit, arra kényszeríti a kormányt, hogy az országot harc-késszé tegye és harcra készen tartsa. Amikor azonban egy ország harcra készen áll, a tartalékosok sok korosztályát tartja fegyverben, egy milliárdnál többet szavazott meg katonai kiadásokra és emellett a közvéleményben mindegyre jobban meggyökeredzik az a meggyőződés, hogy a háboru elkerülhetetlen lesz, akkor tulságosan is megnyilatkozik a konfliktusra szolgáló minden ok veszedelmessége, sőt minden bonyodalomra való ürügy veszedelmessége is. Könnyen megtörténhetik, hogy a békére való akarat, amelyet a kormányról feltételezünk, az utolsó pillanatban nem tud szembeszállni a tömegiránnyal.

Akinek érdeke az olasz semlegesség, annak kell gondoskodnia a bonyodalomra vezető okok elhárításáról, amelyek különösen Törökországból jöhetnek, amint ezt a hodeidai eset mutatja. Nagyon helyesen, kellőképpen számolni kezdenek Olaszországnak az Adrián való érdekeivel, amint ez Valona megszállásából is kitűnik, ami ellen a monarchia részéről nem tettek kifogást. Ha az osztrák-magyar diplomácia nem lenne arról meggyőződve, hogy Olaszország nem tűrhet el semmilyen hatalmi megerősödést az Adria keleti partjain, anélkül, hogy önmagát kitorólna a nagyhatalmak sorából, hogy szembe kell szállania ezzel a hatalmi megerősődéssel azzal, hogy maga veti meg a lábát a keleti partokon és biztosítsa magának az otrantói csatornát, az Adria kulcsát; ha erről nem volnának meggyőződve, akkor nézzék meg Ausztriában Olaszország háborus lapjainak Valona megszállásával szemben való magatartását.

Nagyon nehéz megállapítani, hogy az olasz burzsoázia egyrésze — mert csak ezekről van szó — miért lett az utóbbi időben annyira háborus-párti. Bizonyára közrejátszik ebben az az általános idegesség, amelyet az élet nagy bizonytalansága okoz, de sokban hozzájárul az a vágy is, hogy szerephez jussonak, ha már egyszer lejátszódik a világtörténelem legnagyobb drámája. Emellett meg van az a homályos félelem, hogy minden oldalról energiátlanok tekintik és az ország eljásza a jövőjét, mint nagyhatalom. Minden tanácsot, amely a külföldről jön, föltétlen bi-

— Istenem, Istenem! Hol lehet a gyermekem? Három hete már, hogy keresem és nem tudom megtalálni. Nemrég még Eclóban volt az apácáknál, de most már onnan is elment a Rózával.

A karmeliták összéb huzódnak és figyeinek. Az egyforma ruhában úgy néznek ki, mintha valamennyien vér szerint is testvérek volnának. Az arcaik még szinte gyermekek. Az asszony tovább panaszkodik.

— Róza nagyon jó lány, de engem még sem pótolhat gyermekem mellett. És lám, milyen hamar elvesztette a férjét. Egyik helyről a másikra menekülnek. Eclot is elhagyta. Onnan valószínűleg szüleihez ment kis leányommal. Most oda igyekszem s át kell mennem a németek harc-vonalán. Csak ke-resztül engednek tán, ha a gyermekemet keresem?

A kocsiban ülők közül megszólal valaki:

— Ha a németek át is engedik, de hogyan akar keresztül jutni a francia és belga vonalakon? Hátha lónek?

— Én csak a gyermekemet keresem. Azt meg kell engedniök! Nemde?

A karmelita barátok némán igent bólintanak fejükkel. Ők nem látják a háborut. Csak az anyát látják, aki gyermekét keresi.

Egy üzletben, melyben karsu fiatal lány volt, valamit vásároltam. Igen udvariasan fizettem s a kisasszony mégis nagy megvetéssel dobta elém a visszajáró pénzt. Méltatlankodva szóltam:

— Talán nehezebb esik önnek, hogy egy tisztességes vevővel másképen bánjon, mint valami favágóval.

Felelet helyett könny pereg a szeméből. Szép fekete szeme van, az arca pedig olyan, mint az alabástrom. Nem lehet több tizen-nyolc évesnél. Látom, amint büszkén kiegyenesedik, kezét ökölbe szorítja s aztán indulatosan mondja:

— Ó, hogy gyűlölöm ezeket a németeket! Hogy gyűlöllek benneteket mind!

Az egész leány úgy néz ki, mint valami baba s azért nem volt rá okom, hogy kifakadása miatt megharagudjak. Azt mondta, hogy megvan a maga oka, hogy a németeket gyűlölje, de leginkább „öt“ gyűlöl.

— Ah! — mondom meglepődve.

A leány elvörösödik, aztán beszéli:

— Szeretem őt. Gyűlölöm őt. Jobban gyűlölöm őt, mint a többit mind. Nem tudok nélküle élni. És ha napjában nem jönne el tisz- szer az üzletbe hozzám, megbolondulnék.

Közben a boltajtón át kinéz az utcára.

— Siessen tehát, uram, siessen. Minden pillanatban itt lehet. Borzasztóan féltékeny. Tudom, hogy ha a felesége leszek, még boldogtalanabb leszek, mint most vagyok. Ó, ezek a németek!

— Hát komoly a dolog?

— Komoly hát! Dacára, hogy tudom, hogy boldogtalan-ság vár rám, mégis a felesége leszek. Rettenetes dolog, ezt a német tisztet szeretni! Mennyire gyűlölöm őt, mennyire gyűlölöm a németeket mind.

Előveszi zsebkezdőjét és letörli könnyeit. Majd újra sürget:

— De most menjen, nehogy önt itt találja, mert nagyon féltékeny . . .

Mennyire átváltoztatja a háboru a nők lelkét!